

Кара смерти на спекулянтів

за охорону працюючого населення перед визиском

Генеральний Губернатор мін. д-р Франк твердою рукою загамував розвиток подій, що лишні самим собі, могли довести до непередбачених наслідків для місцевого населення. Злочинні елементи взялися до роботи, щоб використати положення на занятих землях по закінченні воєнного походу на Сході для своїх користей, і щоб нечуваною спекуляційною акцією виссати останні соки з народу. Спекулянти поховали харчі, підбиваючи одночасно на них ціни.

Проти цих злочинців, які нарушують

впорядковане господарське життя, виступило тепер з безоглядною строгістю. І так появився розпорядок Генерального Губернатора, який накладає важкі кари, а деяких негідних випадках навіть кару смерті на тих, які домагаються або платять неоправдані високі ціни і в цей спосіб шкодять загальному доброві.

Також ті особи, які зберігають товари, усуваючи їх від нормального товарообороту або платять завищені ціни, будуть справедливо покарані.

Виміна 100 і 500 зол. у повному ході

Від понеділка 22. ц. м. ране почало населення в цілому Генеральному Губернаторстві складати 100 і 500 золоті банкноти до депозиту. Власники цих зложених до депозиту золотівок дістануть пізніше нові більони.

З оголошеної у пресі заяви проф. Млинарського, президента нового Емісійного Банку виходить, що апарат цього-ж банку буде з весною вже в повному складі і тоді видаватиме новий більон. Розбудова Емісійного Банку буде тим лекша, що теперішні філії Німецької Кредитової Каси стають філіями Емісійного Банку.

Як виходить далі зі заяви през. Млинарського 500 і 100 золоті банкноти

приймають до депозиту філії Німецької Кредитової Каси і девізові банки. Щоб улекшити громадянству складання більонів можна скористати під деякими умовами з посередництва інших банків. При цій нагоді проф. Млинарський виступив рішуче проти погослок, що їх в останніх днях ширили невідповідальні елементи, будьто би складання до депозиту більонів Польського Банку мало щонебудь спільного з примусовою позичкою. Ясно — заявив проф. Млинарський — що ніхто навіть не думав про таку акцію і населення, яке працює може бути певним, що гріш не втрапить на варгости.

Стабілізація валюти

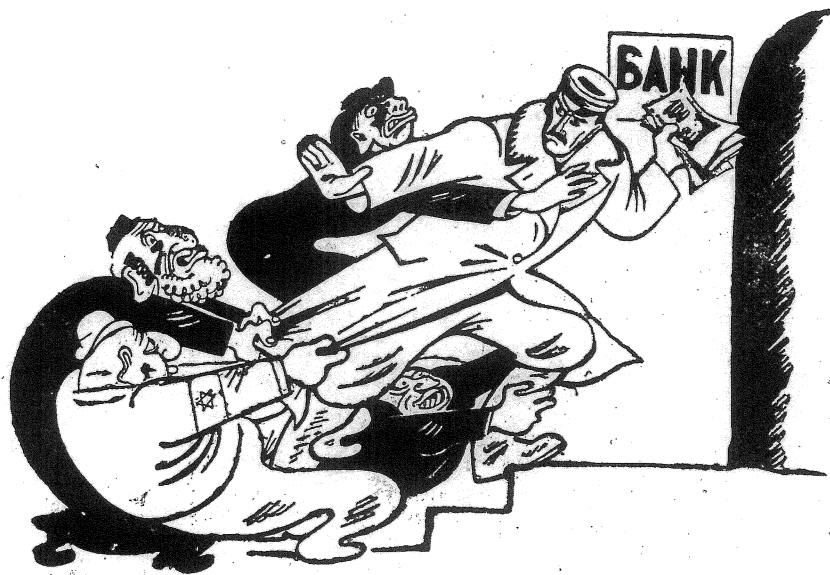
Краків, 24. січня 1940.

Звідкіля дістати гроші на державні видатки? Це складне питання, над яким мозоляться міністри скарбу та їхні дорадники по всіх державах світу. Колишній польський уряд розважав його просто і радикально. Скільки разів треба було грошей, пускали в рух друкарську машину — і гроші пилили з неї, скільки треба було. Машина працювала так справно, що перед війною кружало в Польщі банкнотів без покриття на 1½ мільярда золотих.

Без покриття? Адаже ж польська валюта мала покриття в золоті. Без сумніву, але ще кілька місяців перед вибухом війни появився декрет, який дозволяв на дуже велику емісію банкнотів крім тих, що мають покриття у золоті. Що значать такі „повновасти“ в руках пп. Складковських, Квятковських і їм подібних — це було всім ясне. Важко було знайти навіть поляка, який мав би довіря до золотого та не чекав з дня на день карколомної інфляції. Перед усіми банками, зокрема перед ПКО („дєвність, довіря...“) стояли безконечні черги людей, обєднаних одною думкою: щоб видобути зложений гріш і якнайскоріше позбутись його, купуючи щонебудь і за якунебудь ціну.

В таких умовах мусило буйно розвинутись „паскарство“. Чому не брати, коли дають? Коли платять кожному подану ціну, замість віддати „паскаря“ в руки поліції? Не диво, що ціни скакали щоразто вище. Щоб позбутись непевної польської валюти, населення купувало всякий товар у такій кількості, що він кінець-кінців вичерпувався; ціна на нього підходила до неїмовірної висоти, а це дальше захитувало довіря до золотого. Ще й до того підчас війни обіг банкнотів поважно збільшився: державні урядовці дістали 3-місячні платні, підчас панічної втечі розкрадено деякі транспорти грошей. Що легко приходить, легко його видають — зокрема коли це задрукований папір, в якого покриття та справжню вартість ніхто не вірить.

Не знати, як далеко була б пішла девалюація золотого, спричинена тими всіми чинниками, якби війна не була увільнила краю від його недорослих господарів та не віддала його у досвідні руки. Німецька влада стабілізувала золотого на дуже корисному, приблизно довоєнному курсі 2:1 (два золотих за одну марку) спираючи його на німецькій валюті. Ціни стабілізувалися, торговля почала йти нормальним ходом. Що ж, коли населення не може забути, що золотий був валютою сумнівної пам'яті Польщі, не може набрати довіря до банкнотів, що їх з таким розмахом друкували пп. Складковські й Квятковські. Деморалізовані давнім безладдям народні маси не можуть отрястись з психози масових закупів, шастання грошем, потурання „паскарству“. Хоч епертий на марці золотий стоїть твердо, ціни пішли в останніх часах сильно вгору, спеживчий ринок деяких великих міських опереджів опорбжнися з го-

Ні, нанове спекуляти, на моїх грошах не доробитесь.

